

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones ab Alexandro VIII. Innocentio XII. & Clemente
XI. editas

Luxemburgi, 1739

CLXVI. De nullitate tractatus pacificationis inter Abbatem S. Galli, &
Magistratus Bernen. & Tiguren.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74715](#)

ptis, & sigillo Personæ in Ecclesiastica dignitate constituta munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quæ ipsis praesentibus habetur, si forent exhibita vel ostensa.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die XX. Augusti MDCCXVIII. Pontificatus nostri anno Decimo octavo.

CLXVI.

Declaratur nullus Tractatus Pacificationis inter Abbatem S. Galli, & Magistratus Bernen., & Tigurin. initæ, Catholice Fidei, & Ecclesiæ juribus noxiæ.

Ab Urb. VIII. Conf. ed. 1641. Jun. 5. Ecclæ jura præservata fuere a quibuscumque præjudiciis: Hujus Pontificis Conf. ed. 1712. Jul. 19. P. 12. nulla declarata fuit Concordia inter Ecclesiasticos, & Syndicos Terre Villarii. Et Benedic. XIII. Conf. ed. 1726. Feb. 14. P. 2. nullum declaratur juramentum fidelitatis, exhibutum Potestati Seculari in Sabaudia a Præposito Hospitalis Mag. S. Bernardi.

Dat. 10. Dec.
1718. An. 19.

C L E M E N S P A P A X I.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex æqui, bonique Supremus Assessor in Terris a Domino constitutus, Catholicæ fidei integratem, necnon Ecclesiasticam libertatem, & immunitatem, aliaque Ecclesiarum, Monasteriorum, Conventuum, ac locorum Ecclesiasticorum quorumlibet, illorunve personarum jura sarta tecta tueri, & adversus quacumque passiones, & conventiones, per quas illis aliquid detrimenti inferri possit, tradita sibi divinitus potestate asserere tenetur, sicut omnibus matura considerationis trutina perpenitus æquitati, & justitia consentaneum esse in Domino arbitramur.

S. 1. Cum itaque, sicut ad Apostolatus nostri notitiam non sine gravi animi nostri molestia pervenit, novissime, nempe die 15. Junii proxime præteriti in Oppido Badensi, dilectus filius Joseph a Rodulphis modernus Abbas Monasterii dicti S. Galli Ordinis Sancti Benedicti nullius Diœcesis Provinciæ Moguntinae ex una, ac Magistratus Paganorum Bernensis, & Tigurini, eorumque respectivæ Ministri, seu Deputati ex altera partibus, super diversis controversiis, ob quas dudum inter eosdem Pagos, & bon. mem. Leodegarium, dum vixit, memorati Monasterii Abbatem, non ita pridem ab humanis exemptum, etiam ad arma deventum fuerat, tractatum quendam pacificationis inierint, in plures articulos distinctum, quorum plerique in Comitatu Dosgiensi ejusdem Monasterii ditione subiecto, non modo hereticis hominibus nefariae sive heresos exercitum libere permittit, sed ipsi hereticis una cum Catholicis, perinde acsi esse posset societas luci ad tenebras, & participatio justitia cum iniquitate, ad judicium Consiliariorum Magistratum, aliaque publica munia, officia, seu ministeria, omnino æquilater, & absque ullo prorsus discrimine admittuntur. Præterea, quod vix credi potest, Parochis Acatholicis accurata puerorum instructio non utique in aliis, nisi ejus quam prouidentur, adeoque damnata. Religionis dogmatibus enixe commendatur, aliaque multa non minus Orthodoxæ fidei, divino cultui, atque animarum saluti adversantia, quam Monasterii supradicti, illiusque Abbatis, Monachorum, aliarumque personarum jurisdictioni, autoritati, exemptionibus, privilegiis, rebus, bonis, ac juribus prorsus repugnantia, & infensa approbantur, statuantur, & firmantur, & alias prout in Instrumento, seu scriptura super tractatu pacificationis hujusmodi confecto, seu confecta, & subinde forsitan utrinque ratificato, seu ratificata uberioris dicitur contineri.

In Tractatu hujusmodi permittitur exercitium heresos, hereticis conceduntur publica munia, & puerorum instructio.

S. 2. Tametsi vero eundem tractatum per se manifeste nullum, ac irritum esse palam constet, notoriisque juris sit quascumque conventiones, seu passiones de rebus, ac bonis Ecclesiasticis absque Apostolica Sedis auctoritate initas nullius esse roboris, vel momenti: quinimmo felic. record. Urbanus PP. VIII. Prædecessor Noster, Sedis prædictæ, ac Romanæ, inferiorumque Ecclesiarum, necnon personarum Ecclesiasticarum quarumlibet Jura quibuscumque præjudicialibus per quamdam Constitutionem die 5. Junii 1641. editam amplissime præservaverit; adeoque tractatus prædictus nulla vere ad sui reprobationem ulteriori nostra abrogatione indigeat; nihilominus, ne tam gravia per illum Orthodoxæ non minus Religioni, quam Apostolica auctoritati inflicta vulnera silentio præteriisse, Nostrique propterea pastoralis Officii debito deesse videamur, ita Nos hac in re gerere statuimus, ut nostri etiam vigore judicii nulla unquam tractatus prædicti ratio habeti possit. Hinc est, quod Nos Catholicæ fidei conservationi, necnon hujus Sanctæ Sedis, Monasterii Sancti Galli, illiusque Abbatis, & Monachorum, aliarumque ejus personarum, locorum, bonorum, ac jurium quorumcumque indemnati providere cupientes, memoratisque Urbani Prædecessoris vestigiis inherentes, necnon Instrumenti, seu scriptura tractatus pacificationis hujusmodi, omniumque & singulorum inibi contentorum, & aliorum quorumcumque etiam specificam, & individuam mentionem, ac expressionem de necessitate requirentium tenores, & datas etiam veriores, ceterave quilibet, etiam speciali mentione digna praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inferitis, & exactissime specificatis habentes, post deliberationem, quam desuper cum Venerabilibus fratribus Nostris Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinalibus contra haereticam pravitatem generalibus Inquisitoribus habuimus, diligentem, de ipsorum nonnullorumque aliorum ejusdem Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinalium super hoc eodem negotio a Nobis specialiter deputatorum consilio, ac etiam motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine prenarratos, & alios quoilibet dicti tractatus pacificationis articulos, ceteraque in Instrumento, seu scriptura hujusmodi contenta, quæ Catholicæ fidei, divino cultui, animarum saluti, Sedi Apostolicae, Monasterio Sancti Galli, illiusque Abbati, Monachis, & aliis Personis, membris, rebus, Dominis, bonis, redditibus, jurisdictionibus, etiam temporalibus, auctoritatibus, immunitatibus, libertatibus, privilegiis, prærogativis, & juribus, quibuscumque quomodolibet officium, seu præjudicium, etiam minimum adferunt, aut inferre, seu intulisse, vel alias nocere, seu nocuisse quoquomodo dici, censeri, prætendi, vel intelligi possent, cum omnibus, & singulis inde sequitis, & quandocumque secuturis, ipso factio nulla, irrita, invalida, iniqua, injusta, damnata, reprobata, inania, viribusque, & effectu penitus, & omnino vacua ab initio, fuisse, & esse, & perpetuo fore, neminemque ad illorum, & cujuslibet eorum, etiampli pluries ratificata, & juramento vallata sint, observantiam teneri, neque ex illis cuiquam aliquod jus, vel actionem aut titulum etiam coloratum, vel possidendi, ac prescribendi causam, etiampli longissimi, & immemorabilis temporis possesso, etiam circa ullam interpellationem, vel interruptionem subsequatur, acquisitum fuisse, nec esse, minusque ullo tempore acquiri, & competere posse, neque illa ullam statum facere, vel fecisse, sed perinde acsi nunquam emanasset, nec facta fuisse, pro non exstantibus, & non factis perpetuo haberi debere tenore præsentium declaramus, & decernimus. Et nihilominus ad abundantiorem cautelam, & quatenus opus sit, articulos præ-

Declaratio
nullitatis ar-
ticulorum in
Tractatu Ec-
clesie juribus
præjudicia-
lium, cum
eorumdem
damnatione.

fatios,

fatos, aliaque præmissa, ut præfertur, prædicialia, motu, scientia, & potestatis plenitude paribus damnamus, reprobamus, irritamus, cassamus, annullamus, viribusque, & effectu penitus, & omnino vacamus. Ac quatenus itidem opus sit Monasterium Sancti Galli præfatum, illiusque Monachos, & personas qualcumque aduersus illa in integrum, & pristinum ac eum, in quo ante quælibet hereticorum usurpationes, & invasiones quomodolibet erant, statutum restituiimus, remittimus, reponimus, & plenarie reintegramus.

Clausulae.

§. 3. Decernentes easdem præsentes Literas & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo quod quicunque in præmissis interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes etiam specifica, & individua mentione digni illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati, & auditi, neque causa, propter quas eadem præentes emanarint sufficienter adductæ, verificatae, aut ullo modo justificatae fuerint, aut ex alia quacumque causi, colore, prætextu, & capite etiam in corpore juris clauso, nullo unquam tempore de subceptionis, vel obreptionis, & nullitatis, vel invaliditatis vitio, seu intentionis nostræ, aut interesse habentium, vel habere prætendentium confessus, aliove quocumque etiam quantumlibet magno, ac incogitato, inexcogitabiliter defectu, aut ex alio quois capite a jure, vel facto, aut statuto, confuetudine, vel privilegio resultante notari, impugnari, invalidari, retractari, in controversiam vocari, seu ad terminos juris reduci, ullenatus posse, sed ipsas præsentes Literas semper, & perpetuo firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore quandcumque spectabat, inviolabiliter observari; Sicque & non alter in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apostolici Auditores, ac prædictæ Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, & Sedis Apostolica præfatis Nuncio, alioque quolibet quacumque præminentia, & potestate fungentes, & functuros, sublata eis, & eorum cuiilibet quavis alter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiiri debere; ac irritum, & inane si fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac Apostolicis, & in Universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Concilis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, & quatenus opus sit nostra, & Cancelleria Apostolica regula de jure quæsto non tollendo, Legibus quoque etiam Imperialibus, & municipalibus, necnon quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia corroboratis statutis, & confuerudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis quibuscumque Locis, & personis, etiam quacumque Ecclesiastica, vel mundana dignitate fulgentibus, & aliis quomodolibet qualificatis, ac speciale expressionem requirentibus sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis; aliiisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis irritantibus, & aliis decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac confistorialiter, & alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, editis, factis, ac pluries iteratis, & quantiscumque vicibus approbatis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo

ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata exprimerentur, & insisterentur, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ac derogatum esse volumus, ceterisque contraria quibuscumque.

§. 5. Volumus autem, ut earumdem præsentium literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fidet ubique locorum & gentium in judicio, & extra illud habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel offensæ.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die X. Decembris MDCCXVIII. Pontificatus nostri Anno Decimonono.

Confirmatur Decretum Capituli Generalis Monachorum Congregationis Reformatae S. Bernardi de Superioribus singulis sexenniis eligendis.

Conf. ed. 1718. Mij 4. P. 18. quæ hic refertur prorogatum fuit Capitulum Gen. ad sexennium. Et Bened. XIII. Conf. ed. 1727. Sept. 2. P. 3. restituitur Provincia Calabria Monasterium de Sagittario.

CLEMENS PAPA XI.

Dat. 3. April.
1719. An. 19.

Ad perpetuam rei memoriam.

A Lias emanarunt a Nobis ad favorem Congregationis Reformatae Sancti Bernardi Monachorum Ordinis Cisterciens. literæ in simili forma Brevis tenoris, qui sequitur, videlicet: Clemens PP. XI. Ad perpetuam rei memoriam. Cum sicut accepimus in Congregatione Reformata Sancti Bernardi Monachorum Ordinis Cisterciens, usus Capitulum Generale, in quo tam Abbas Generalis, quam alii Primarii ejusdem Congregationis Superiores eligi confuerunt de triennio in triennium celebrandi hactenus invaluerit; Experiencia vero compertum fuerit ex adeo frequenti Capituli hujusmodi celebratione, ac superiorum mutatione multiplicia universæ Congregationi prædictæ adferri incommoda, & detrimenta, tum ob graves, quas singulæ Provinciæ ratione ipsius Capituli quolibet triennio non sine eorum, ac Monasteriorum notabilis onere, & damno facere tenentur, expensas; tum etiam ob diutinam eorumdem Superiorum ac præcipuorum Religiosorum, qui pene continuos itinerum labores subire, ac non modicum tempus in accessu, mora, & recessu a loco Capituli absunere coguntur, a suis Provinciis, & Monasteriis absentiam. Quibus pariter accedit, quod ubi vix prædicti Superiori debitam rerum ejusdem Congregationis, ac qualitatum Monachorum s.æ curæ commissorum cognitionem nacti fuerint, munierum suorum eveniat vocatio. Nos considerantes pro ipsius Congregationis ejusque Monasteriorum, & personarum levamento, ac felici, prosperaque eorum direktione, necnon Monastica disciplina conservatione expediens fore, dicti Capituli celebrationem de triennio in sexennium deinceps differri, ac proinde illorum utilitati, & commendatione, quantum cum Domino possimus consulere cupientes, de particularis Congregationis nonnullorum ex Veterabilibus nostris S. R. E. Cardinalibus ad id a

Nobis

Constitutio
hujus Ponti-
fi. s. de ce-
lebracio e
Capituli
Gen si gulis
sexenniis, &
non amplius
trienniis, mo-
tu proprio
edita.